

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:		Helyben:	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 2 . . . 50
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .
Egyes szám ára 4 fillér.	Egyes szám ára 4 fillér.	Egyes szám ára 4 fillér.	Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felolvasó szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzáró megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A „Messiás” nagyváradai balesete.

(Kifütyült demokrata vezér.)

A mióta a letört versenyparipák sorsára jutott debreczeni félrerugása következtében az országházból is kidobolt Kinizsitverő hős Vázsonyi, azóta leginkább hallgatott a nagy férfuról a krónika. Mert való igaz, hogy leginkább hallgatott ő demokrata ő nagysága is. Bizonyos ugyan, hogy ajkán fájdalom mosoly honolt és hogy a „Messiás” sebeit a szentszűzek balzsammal rakosgatták, de legalább hallgatott . . .

Az új Magyarhon törénetirői bizonyára a siralmas Jeremiás korszakával hasonlítandják össze a szenvedő hallgatásnak ezen korszakát; de ime vizsgálódhatnak. Erejét össze szedte a Messiás és sárgombócaival újra kiállott a küzdőterre. Nemes demokrata kebelétkitarta az ósbuta, reakzionárius, még a magyar nemzet történetét, hagyományait, hivatását is valamire tartó hülye, ostoba, klerikális-nácionalista s mi egymás maradi csorda előtt, kiáltván:

— Itt vagyok! Feszítetek meg!

Azonban ennél hozzább méltó sorsra jutott a «Messiás», a demokrata lapok szerinti második honalapító . . .
Kifütyülték.

És hogy a tragikomikum még teljesebb legyen, az történt, hogy épp Nagyváradon fütyülték ki, a hol már hetek óta gyúrták a kedélyeket társadalmi, mint sajtó uton az ujdemokrata „Messiás” virágvasárnapillettőleg szombati fogadtatására. Legyen az oly fényes, legyen az oly diadalmas, a milyen fogadtatás még ama bizonyos názáretbeli Messiásé sem volt, midőn a száraz fügefá kivirított az utszélien és gyümölcsöket hozott. Fehér galambok repkedtek a levegőben. Jerusolájm szűzei pedig harmatos virágokat szórtak a lába eléjbe és fátylaikat teríték az ut porába.

— Hozsánna! Hozsánna!

Azonban a terézvárosi Messiás nagyváradai fogadtatása másként ütött ki. Balul ütött ki, noha az Úr kiválasztotta a legédesebb reményekkel zónázott Jerusolájmiba — akarom mondani Nagy-Váradra. A debreczeni, illetőleg országházi csorbát itt akarta köszörölni a száznak első vitéze, akinek

szombati viharos és stilszerű nagyváradai fogadtatásáról ezeket írja a „Budapesti Hirlap” nagyváradai tudósítója:

„Vázsonyi Vilmos országos képviselő a kereskedő ifjak meghívására ma este ideérkezett. A jogakadémia hallgatói és a középiskolai tanulók nagy serege gyűlt össze a pályaudvaron s a mikor Vázsonyi leszállt a vonatról, viharos abezugolás és fütyölés kerekedett. A képviselő nagyon szorongatott helyzetbe jutott, mert a fiatalok körülötte tombolt.

— Abezug Vázsonyi! Minek jött ide? Menjen vissza! Mi van a kultur bestiával? — kiabáltak a tüntetők.

A fogadóbizottság viszont éljenzte Vázsonyit, éltette a demokráciát s nagy ügyel-bajjal kocsijához kísérte a vendéget. A rendőrség szétzavarta a tüntetőket, a kik közül néhányat letartóztatott. Késő este megújult a tüntetés a Fekete-Sas szálló előtt, a hol Vázsonyi tartózkodott. Vagy 300—400 diák viharosan abezugolt, fütyölt és beverte a fogadó ablakait. A rendőrség szétverte a tüntetőket. (Azután) Vázsonyi Vilmos a kereskedő ifjak társaságánál fölolvastatott Hajnóczy Józsefről . . .

Ebből a tudósításból megállapíthatja bárki, hogy a szájtíz demokratá vezér, korunk egyik jeles dudája, megkapta Nagyváradon is, a mit érdemelt, a mire eddigi viselkedésével rászolgált. Kifütyülték az öblös dudaként feltűjt, a hamis széllel bélt talmi „Messiást”, kinek ha az eget verné a tudománya és ha az angyalok liljomjánál fehérebb volna a lelke, — a mi pedig éppenséggel nem igaz, sőt inkább terézvárosi sajtószagu ő nagyságának az ekként való dicsőítése, — akkor sem érdemel mást tőlünk a magyar földön. Ő magyar képviselő, őt a magyar fővárosban választották meg, hát micsoda elvetemedettség és bűnös vakmerőség kell ahhoz, hogy uton-utfélen gyalazza a mi magyarságunkat? Akkor miért vállalja magát magyarnak? Miért nem rukkol elő vele nyiltan, bátran, hogy nemzetközi világpolgár? Ekkor a rendőrség nem az ellene tüntető hazafias ifjuságot verné szét, hanem mint idegen izgatót — ő nagyságát — utasítaná ki az országból, a mely még állítólag ma is magyar föld, a melynek azért történetét, hagyományait, nemzeti érzéseit és eszményeit, hazafias küzdéseit és hőseit tartozik megbecsülni és szent tisztelettel említeni mindenki — még Vázsonyi is, — ellenesetben ki-pszatul innét.

Ifjabb Móricz Pál.

Papp Elek a parlamentben.

(Ujabb beszédet tart a gazdák érdekében.)

A nádudvari kerületnek is örökös követje van a kiváló karczagi kun Papp Elek személyében. Itthon a választói valóságosan rajonganak ezért a gyökeres kurucz magyarrért, de odafönt a parlamentben is, a Kosuth-pártnak egyik legtevékenyebb, legalaposabb szónoka ő.

A magyar alföldön született, növekedett és küzdött emberöltő óta Papp Elek, ez a megjelenésében is sziltya magyar követ, tehát ösmeri, szíven viseli az alföldi népek baját, ohajait. Nemesak a délibábra figyelmes ő a mi aldott mezőinkön, hanem a rögök között rejtőzködő bajokat is ösmeri és az ország figyelmét reá felhíván, igyekszik azokat közjóindulattal orvosoltatni.

Papp Elek csak nemrég tartott magvas beszédet az alföldi nagy meder csatornázásáról, a mely kérdéshez mint okleveles mérnök szólott hozzá, a kormánypart elösmerését és figyelmét is kihíván ezen beszédével. Most pedig ujabbán április 9-dikén a kereskedelmi tárczához szólván, ismét a közgazdaság bajaira és a gazdákra vonatkozólag tett oly kijelentéseket, melyek érdemesek és tanulságosak arra, hogy azt minél szelesebb körben ösmerjük. Mi azért hiteles szövege szerint közöljük itt az érdekes beszédet.

Tisztelt képviselőház! Megvallom, hogy a mindnyajunkkal közös szólasszabadság jogával nem elnek, hogyha napról-napra (Zaj! Halljuk! Halljuk! Elnök esenget.) nem tapasztalnék különösen a mezőgazdaságnak megkárosodását oktan vasuti politikánk miatt. Kétségtelen, hogy vasuti politikánk, ha meg akar felelni azon várákozásnak, a melyet ahhoz kötöttünk, a mikor drága pénzen allamosítottuk, szükséges, hogy lényeges átalakulásokon menjen keresztül. Szükséges különösen, hogy nemzetünk gazdasági érdekeit vasuti tarifáink által kellőleg megvédelmezzük. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hogy most vasuti politikánknak hézagai vannak és hogy különösen gazdasági és kereskedelmi szempontból mennyire károsak a fennálló viszonyok, azt az, a ki a vasuti igazgatásban közvetlenül részt nem vesz, részletesen alig sorolhatja fel. En tehát csak általánosságban kívánok ezen kérdésről szólni (Halljuk! Halljuk!) és csupán azon jelenségeket említem fel és azokra a hezagokra mutatok rá, a melyek a laikus szem előtt is naponta láthatók és tapasztalhatók. (Halljuk! Halljuk!) Egyébként abban a véleményben vagyok, hogy az igen t. min szter urnak a feladata közelebből megkeresni a bajok gyökerét és oly intézkedéseket, előterjesztéseket és törvényjavaslatokat hozni javaslatba, a melyekkel biztosítva leszünk, hogy végre-valahára vasutaink a magyar állam jól feltogott közgazdasági érdekeit fogják szolgálni.

T. ház! Hogy a vasuti kezelés ugyszólván a legnagyobb mértékben segíti elő közgazdaságunk fellendülését, azt, azt hiszem, bővebben fejtegetni teljesen felesleges. (Igaz!

Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Nagymértékben javítja az ország közgazdasági helyzetét; hogyha a menetrend összeállítás helyes, ha a vasuti kocsik készletéről kellő módon és kellő időben gondoskodva van; és végre ha észszerűen vannak összeállítva a vasuti tarifatelepek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

És mégis azt tapasztaljuk, hogy gazdasági terményeink, élő állataink, a gyümölcsünk, a szőlő, a tej és vaj és más gazdasági cikkek a rossz csatlakozás és más szállítás eszközeink czélszerűtlensége miatt igen gyakran lekésnek a piacról. Azt tapasztaljuk, hogy állataink szállítási eszközeink czélszerűtlensége miatt igen sokat szenvednek. Egyáltalában nincsenek olyan különleges kocsijaink, a melyeken pl. tejet, vajot, húst, gyümölcsöt oly állapotban juttathatnánk a piacra, hogy értékeiből ne veszítsenek. (Igaz Ugy van! a bal- és a szélsőbaloldalon.) Ha ilyen kocsijaink volnának, akkor több olyan piacot nyerhetnénk meg, a melyeken ma egyáltalában nem jelenhetünk meg, de gazdasági terményeink értéke sem csökkenne a miatt, hogy kocsijaink helytelen berendezése folytán romlásnak vannak kitéve. Pl. a külföldre egyáltalában nem tudunk levágot sertést szállítani, — pedig Németországban a levágot sertés piacra nevezetesen megelégnél. Mostan tehát, midőn beruházásokra, több millió kölesön vetetik fel, midőn a magyar államvasut kocsiparkját szaporítani akarja, igen időszerűnek tartom felemlíteni, hogy a régi sablontól eltérve, olyan különleges berendezésű kocsik építéséről kell gondoskodnunk, a melyen a mi gazdasági és kereskedelmi viszonyainknak és külfölddel való forgalmunknak teljesen megfelelnek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Vasuti mizeriáinkról szólva, fel kell említenem azt az évről-évre megújuló panaszt, hogy a hadi gyakorlatok alkalmával a kocsik gyorsra heteken keresztül elvonatik a közforgalomból, a minek következtében pang a kereskedelem, mert az u. n. sásonárúk, mint pl. az árpank, nem jelenhetnek meg kellő időben a piacon. Ezek a panaszok azonban süket fülekre találnak, és a vaspályák, vasuti teregek kocsik heteken keresztül mégis csak a katonai szolgálat rendelkezésére vannak bocsátva, és azokat más czélokra felhasználni hosszú ideig nem lehet; mert a vasut egyedüli főczéljának azt tekinti, hogy bebizonyítsa, hogy stratégiai szempontból milyen tökéletesen van berendezve.

Beóthy Ákos: Krieghammer az atyámester!

Papp Elek: Hegy ez a katonásdi jäték a magyar gazdaközönségnek és kereskedelemnek mennyit árt és mily összegeket veszítünk el ezáltal, azt bizonyítani azok előtt, a kik gazdálkodással és kereskedelemmel foglalkoznak, egészen felesleges. Csúpan csak arra szorítom, hogy felkérjem a miniszter urat a tekintetben, hogy ezen türethetetlen állapotot mielőbb szüntesse meg és méltóztassék oly intézkedéseket tenni, a melyek következtében jogosult panasz a gazdak részéről a miatt többé fel ne merülhessen, hogy ősznek idején, a mikor szállítani akarunk, kellő kocsik hiányában nem vagyunk képesek terményeinket értékesíteni.

De, t. ház a felsoroltakon kívül még sokkal sérelmesebb, aggasztóbb, ugyszólván türethetetlen az u. n. tarifapolitika. És azt hiszem, hogy a mikor épen közgazdasági átalakulások küszöbén vagyunk, nagyon időszerű és ne felelges dolog ezzel a kérdéssel egy kissé behatóbban foglalkoznunk, (Halljuk! Halljuk!) mert mezőgazdasági arkepződésünk ugyszólván egyik legfőbb kul-

csát tarifapolitikánk képezi. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A gabonaárak fejlődésére Magyarország legnagyobb befolyást a szállítási díjak nagysága gyakorolja. Ha azt a kérdést teszem fel magamnak, hogy tarifapolitikánk tulajdonképen mennyiben szolgálja a magyar érdeket, ezt kell rá felelnem, hogy épen nem szolgálja, semmennyire sem szolgálja. Türethetlenné teszi a gazdak helyzetét ez a politika, és valóságos gyilkosa a magyar gazdasági érdekeknek. A kik a magyar tarifapolitikát csinálják és ellenőrzik, határozottan visszaélnak a magyar gazdaközönség azon közömbösségével, a mellyel a közgazdasági kérdéseket meg most is tekintik. Szomorúan jellemzi vasuti tarifapolitikánk a kormányzatot, a mellyel ezt a szegény országot igazgatjuk. Az ország érdekeit irtóztató könnyelműséggel hanyagolják el a vasuti tarifapolitikával. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Holott ezen a téren volna igen könnyű milliókat megmenteni, az állam polgarainak hasznát hajtani, és azok érdekeit igen könnyű szerrel lehetne megvédelmezni.

Nessi Pál: Ugy van! Ugy van! De érteni is kellene hozzá!

Papp Elek: Hogy érdekeinket igen könnyű szerrel meg lehet védelmezni, azt nem kell bizonyítani. Meg lehetne a tarifapolitikával védelmezni először terményeink számára szerencsétlen közös vámterületünket, a melyet most idegen gabonákkal évről-évre mind nagyobb és nagyobb mennyiségben elárasztanak és ez által a közös vámterületről a magyar gabonát onnan nagy mértékben kiszorítják. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) És egy helyes tarifapolitikával lehetővé valnék, — a mi most ugyszólván egészen ki van zárva — hogy gazdasági terményeinkkel, gabonáinkkal a külföldön megjelenhessünk és ott magunknak piacot hódíthassunk. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Ez a tarifapolitika, a melyet üzünk, eredményezte azt, hogy még azon külföldi piacokat is elvesztettük, a melyekre ezelőtt tetemes gabonát szállítottunk, a minő piacaink voltak Svájc és Bajorország. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) De hát azt tapasztaljuk hogy a mi tarifapolitikánk nem a hazai érdekeket szolgálja, nem azokat védelmezi, hanem azokat, akik ezen politikát csinálják és ezen kérdéseket kezelik, a kik arra befolyással bírnak és a felett intézkednek, épen az ellenkezőt cselekszik.

Állítomam kétséghelyenhatatlan adatokkal kívánom támogatni, a melyeket különben azok, a kik e kérdésekkel foglalkoznak, ismernek. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.)

Tavaly és harmadéve, a mikor kukoricatermésünk jó volt, a magyar államvasutak jóval olcsóbban szállították az oláh tengerit, mint a magyarországit. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Botrány!) t. i. Turn Severinből Boroszlóba kerül a szállítás métermazsankint 402 fillérbe. Ha ebből az összegből levonunk 12 $\frac{1}{2}$ fillért, — mert annyi esik a román vasutak részére — akkor a versiorovai és boroszlói részre 452 centime vagyis 432 fillér esik, tehát a magyar kukorica szállítása Boroszlóig 432 fillérbe kerül, holott az oláh csak 402-be, úgy, hogy a magyar kukorica szállítása Boroszlóba 52 fillérrel kerül többbe, mint az oláh kukoriceza.

Igaz, hogy ez év januárjában a magyar államvasutak, látva ezt a nagy visszasságot, adtak 15--20 fillérnyi kedvezményt a magyar tengerinek, de erre elmondhatjuk, hogy késő eső után a köpönyeg, mert a kukorica-export már megszűnt és már ez arkedvezmény mellett sem vagyunk képesek kukoriczát szállítani Németországba, mert a

mi kukoriczánk helyét elfoglalta az oláh kukoriceza és a mi kukoriczánkknak ma már a külföldön forgalma nincs.

Hogy miért történt ez így, igazán érthetetlen, hiszen azok az oláh vasuti állomások, a melyek Bukaresttől nyugat felé fekszenek, nem képesek a kukoriczát más, mint magyar vonalon elszállítani vagy Predealon, vagy Orvosán át.

Nem kisebb felháborodással lehet felemlíteni azon körülményt, hogy 1900-ban és 1901-ben Hajdu, Bihar, Szabolcs és Szatmár vármegyékben alig birtak az ottani birtokosok 4—5 száz kocsi rozst elszállítani, holott ezen megyékből az előbbeni években, a júliustól deczemberig terjedő időszakban 4—5 ezer kocsi rozst lehetett elszállítani. S ha azt fürkesszük, hogy mi ennek az oka, hogy a szállítás ezen vármegyékben oly nagy mértékben megesappant, meg fogjuk látni, hogy annak egyik oka az, hogy az orosz vasutak a kereskedelmi viszonyokhoz és a kereskedelmi konjunkturákhoz mérten időről-időre, mint a jó fuharos, változtatják tarifájukat és a körülményekhez mérten szabják meg a szállítási díjakat és hogy a második oka az, hogy a magyar kormány annyira tehetetlen az osztrákok tulajdonával szemben, hogy az osztrák kincstár tulajdonát képező vasutak ellen nem képes a mi érdekeinket kellően megvédelmezni; ugyanis az osztrák kincstár tulajdonát képező vasutakon az import tarifák, különösen az orosz határszélekre, a végsőségekig leszállítottak a nélkül, hogy eszükbe jutott volna, hogy ezen mérsékelt díjakat egyidejűleg a magyar gabona szállítására is ki kell terjeszteni azon szövetségi és szerződési viszonyok fogva, a melyben Ausztriában vagyunk. Ezt egyáltalában nem tették és épen ez az oka annak, hogy a nyiregyházi, kisvárdai és debreczeni rakárakban jó termés idején eladatlanul hever a roz, míg az oroszországi roz alfoglalja az osztrák piacokat. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Erre nézve egy pár adatot fogok felsorolni, a melyekből kitűnik, hogy Prodiaricska Granicza állomástól 40 százalékkal olcsóbban szállítják az orosz gabonát, mint a hogyan szállítják a magyar gabonát. Így pl. Prodiaricskáról Szochohra, mely 476 kilométer tavolságra van egymástól, 153 fillérbe, ellenben ugyanolyan tavolságra Magyarországon 193 fillérbe kerül a szállítás. Tehát itt 40 fillér a különbség és ez onnan származik, hogy a mi vasuti köteleink 1875 óta, a mikor életbe léptettek, semmit sem változtak és nem simultak a viszonyokhoz, Ugy cselekszünk, mintha körülöttünk semmi sem történnék és a kereskedelmi konjunkturák nem változtak volna, hét éven át ugyanazokat a vasuti alap árakat tartjuk fenn, a melyeket 1895-ben megállapítottunk, (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) és ezzel nagy mértékben nyújtunk segédkezet ahhoz, hogy az orosz buza és gabona a közös vámterület piacára könnyű szerrel bejuthasson. Valóban egy percig sem volna türethető az, hogy az osztrák kincstár birtokában levő államvasut a törvény betűje ellenére alacsonyabb fuvardíjakat állapítson meg a külföldi gabonára, mint a mennyit beszed a magyar gabonáért. Ebből látható, hogy a mi tarifapolitikánk egyáltalában nem alkalmas arra, hogy gazdasági terményeink számára idegen piacokat hódítson; tarifapolitikánk egyedül arra van berendezve, hogy gabonaneműinket minden idegen verseny kizárásával Ausztria a lehető legolcsóbban vásárolhassa meg.

Hogy mennyire lehetlenné tették azt, hogy a vámkülföldre gabonát szállíthassunk, a legszembetűnőbbben a túl a Dunán létező helyzet illusztrálja, (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.) a melynek egyes vidékeiről

egyszerűen lehetetlen külföldre, p. o. Bajorországba szállítani a gabonát. A múlt évben és két év előtt tudvalevőleg Bares volt az a rakodóhely, a melyet a déli vasut, különösen azért, hogy Passautól elterelje a szállítást, saját vonalaira kitűnő előnyökben részesített. Így Bares és München között, a melyek 793 kilométer távolságra vannak egymástól, 246 fillérbe került 100 kiló buzána a szállítása. Ugyancsak tull a Dunáról, (Halljuk! Halljuk!) Sárbogárdról, Simon-tornyáról, Pinczehelyről a gabonaszállítás csaknem lehetetlen volt; drága volt a szállítási díj, ha az Alpesebbe, vagy Budapestre, és még drágább, ha Svájcba, vagy Bajorországba akartak szállítani. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.) Simontornya és München 798 kilométer távolságra van egymástól, tehát a bari-münchener és a simontornya-münchener távolságok közt öt kilométer különbség van; és mégis ha Simontornyáról akart szállítani a túl a dunai gazda gabonát, 114 fillérrel került neki többbe, mint a bari állomástól való szállítás. Ennek az volt a legfőbb oka, hogy ezen simontornyai állomásról szállított terménynek 330 kilométeren keresztül az osztrák államvasutakon az osztrák kincstár vasutain kellett keresztül menni, mert Simbachig az osztrák vasuton halad, a hol 32 százalékkal drágábban szállítják a magyar búzát, a mely Bajorországba van irányozva, mint az orosz és a beszarábiai gabonát. Itt is kézzelfoghatólag kitűnik, hogy az osztrákot folyton arra törekcsenek, hogy a magyar gabonának az árát lenyomják, és ezáltal a magyar érdekeket a legdurvább módon megsértik, mert hogy szövetségben levő két állam egymás ellen ilyen szembeeszköz igazságtalanságot követthessen el, mint a minőt ellenünk az osztrákok elkövetnek, ahhoz csakugyan osztrák arczatlanúság kívántatik. Ezen arczatlanúsággal az osztrákok részéről lépten-nyomon találkozunk. (Igaz. Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Valóban ideje volna már, hogyha ezen tarifakérdésekben, a németektől, de nem az osztrákoktól egy kis politikát tanulnánk, mert a németek alkalomadtán szakszerűen és gyorsan járnak el és szállítják le tarifájukat, ha szükséges, mert nálunk a főelv az, hogy a mely vidéken feleslegesen tartkoznak, azon vidéknek kiviteli képességet lehetőleg elő kell mozdítani, hogy a felesleg gabonáját a gazdaközönség értékesíthesse. Így történt ez példának okáért 1897-ben, a mikor szükségét látták a német vasutak annak, hogy az export tarifát leszállítsák és leszállítván, egyszerre rohamosan jött be Csehországba, Tirolba, Vorarlbergbe a német búza, hasonlóképen járt el 1890-ben, a mikor ugyanis észrevették a németek azt, hogy Csehország egy részében a rozs kivesszett, rögtön leszállították tarifáját és különleges tarifát adtak ki az alatt a czim alatt, hogy kivitel Ausztriába; és ekkor oly nagy mértékben szállították le tarifájukat, hogy e mellett a tarifa mellett mai napig is pamerániai rozsot esznek Csehországba; mert hogy mennyire olcsó ott a szállítás, mutatja, hogy Stettinből Reichenbergbe csak 302 fillérbe kerül 100 kl. búzána, vagy rozsna szállítása. Ezen a vonalon tehát a németek 40 percczel szállítanak olcsóbban Csehországba gabonát, mint a mennyiért mi tudunk szállítani akár Bajorországba, akár Reichenbergbe. Mily óriási különbség van a szállítási díjak közt Csehországba Magyarországból és Csehországba Németországból, mutatja az, hogy pl. Karczagtól Reichenbergbe, 886 kl. uton 3. Korona 92 fillért fizetünk; Karczagtól Münchenbe 4 korona 14 fillért, Miskolcztól Reichenbergbe 4 Korona 50 fillért fizetünk, pedig Miskolcz vidéke volna legalkalmasabb arra, hogy okos tarifapolitikával az örökös

tartományoknak szomszédunkban fekvő részeit elláthatnók gabonával.

Azt hiszem, hogy ezek a felsorolt tények alkalmasak arra, hogy a t. miniszter ur figyelmét magukra vonják, mert mégis aggasztó állapot, hogy Németország bármely kikötőjéből fele áron jutasson a gabona Csehországba, mint pl. juthat Karczagról, Miskolcztól és az egész Tiszavidékről. Csakis ez a visszás állapot, ez a gyilkos tarifapolitika magyarázhatja meg azt, hogy Amerikából az 1 fort 56 kros vám-tétel mellett is bejöhet a gabona Csehországba.

Ehhez hasonló tarifa-abnormitásokat többet is tudnék felsorolni, bár ezzel a kérdéssel nem foglalkozom hivatászerűen! Azt hiszem azonban, ez elégséges arra, hogy mindenki meggyőződjék arról, hogy versenytársaink a szállítási költségek apasztásával a legnagyobb veszélyt zudítják reánk és hogy ez ellen védekezniünk kell, akarva, nem akarva, gondoskodniunk kell nekünk is, hogy olcsóbb szállítással versenyképessé tegyük gabonánkat, megtarthassuk, sőt terjeszthes-sük piacainkat. A szállítási díjakat a mezőgazdasági terményekre vonatkozólag a magyar államvasutakon feltétlenül le kell szállítanunk. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ennek keresztülvitele, az én felfogásom szerint, nem is ütköznék lehetlenségbe. Hiszen azt tapasztaljuk, hogy vasutaink a folyamok mentén azért, hogy a folyamkereskedéssel és szállítással versenyezzenek, 2,5—3 fillért szállítják a gabonát tonnakilométerenkint, az általános szállítási díj pedig a vasutainkon 6—8 fillér közt mozog tonnakilométerenkint. Ebből tehát önként következik, hogy a vasutaink a fuvardíjait a nyereszterményekre, különösen a gabonákra nézve felére le lehetne szállítani, mert ha a folyamok mentén 3 fillérrel tonnakilométerenkint meg nyereséggel szállíthat az államvasut, akkor, ha a szállítási díjat általában 4—5 fillérre szállítaná, még mindig haszonnal szállítaná.

Ezek után még egy igen fontos kérdésre kívánok áttérni, és ez a refakciák rendezése. (Halljuk! Halljuk!) Ennek a rendezését a lehető legsürgősebben kell eszközölni, mert daczára annak, hogy a mezőgazdaság az, mely vasutaink forgalmát a legnagyobb mértékben biztosítja, mégis a vasuti tarifák legkevésbé kedvezők a gazdákra nézve, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) sőt azon kivételes kedvezményeket, melyek a szállításra nézve fennállanak, majdnem egészen a kereskedők, sőt pusztán a szállítócégek élvezik és azoknak a javára esnek. Bizonyosan tudomása van a miniszter urnak is arról, hogy a gabonaszállításra adott vasuti kedvezmények monopolizálása czéljából egész részvénytársaságok alakultak Magyarországon és ezek dúsan jövedelmező vállalatot kaptak a minisztertől ezen relikciók révén, míg a szegény gazdaközönség kényszerítve van a teljes szállítási díjak fizetésére. Ez az állapot tovább nem tűrhető, mert ez a módja a kedvezményes díjtételek kezelésének nemcsak az egyes gazdák érdekeit sérti, de a magyar államvasutak üzleti eredményének rovására is történik. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Oly intézkedéseket kell tehát tenni, melyekkel lehetlenné legyen téve, hogy egyes személyek az államvasutak és a nagy gazdaközönség hátrányára gazdagodjanak és illetektelen haszonra tehesenek szert.

Elismerem, hogy vannak esetek, a mikor a kedvezményes szállítások megadására szükség van, különösen akkor ha egyes árucikkekre nézve exportra van kilitás, de azt tagadom, hogy ezen szállítási kedvezményeket az áru mennyiségétől, az áru tömegétől, az áru mennyiségétől, az áru

tömegétől tegyük függővé és egyes személyeknek aduk meg, hanem meg kell a kedvezményeket adni akkor, a mikor azokra szükség van egyes árucikkekre nézve tekintet nélkül arra, hogy milyen tömegeket szállítunk és hogy ki szállítja? (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. ház! Ezen kedvezményeknek kezelése és ellenőrzése ma az u. n. tarifa-bizottság mai szervezetében és szerkezetében valóságos pictus masculus; öszszehívják őket egy évben legfeljebb egyszer egyszer.

Thaly Kálmán: Igen, nagyokat pezsgőznek ottan olyankor; Palugyainál Pozsonybán! (Derűtség és ellenmondás.)

Papp Elek: Én nem tudom, vinkót isznak-e vagy pezsgőt, de mert az alatt az egy-pár óra alatt 7—800 tételből álló kedvezményeknek elbírálására lennénk hivatva, kérdem én azoktól az uraktól, a kik tagadják, hogy pezsgőt isznak: ha a legjózanabb állapotban vannak is, hogy ezen egy párra alatt hogyan alkothatnak maguknak helyes véleményt arról, vajjon azok a kedvezmények helyesen l itek-e megadva? És még kevésbé tudnak véleményt adni arra nézve, mely árucikkekre kellene kedvezményt kiterjeszteni és minő mértékben? (Zaj.) Kérlek alásan benneteket, a szegény miniszter ur hallgat, a kormány párti urak meg idejönnek zavarni. (Derűtség.)

Ma, ezek a kedvezményes árszabályok és tételek a miniszter ur önkényétől függenek, a miniszter ur adja meg a kedvezményeket és az ugy csufolt tarifa-bizottságot tisztán csak hátvédnek tartja arra nézve, hogy a felelősség alól kibuvhasson. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon!) Én tehát abban a véleményben vagyok, hogy akkor fog az igen t. miniszter ur helyesen cselekedni, ha ezt a tarifa-bizottságot olyképp szervezi, hogy az szakszerű tanácsadó közeg legyen a miniszteriumnak, a melynek véleménye nemcsak elhallgattassék, hanem meg is hallgattassék és irányadó legyen. Szükséges, hogy ne csupán a budapesti korifeusokból legyen a bizottság megalkotva, de választassanak be vidékről ugy gazdák, mint kereskedők és iparosok. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ily szervezet mellett hasznos szervezet lesz a tarifa-bizottság és biztosan be fog következni, hogy igen sok olyan kedvezmény megszünttetetik, a melyeket ma az illetők jogtalanul élveznek, és nagyon sok oly árucikk részeseülendnek kedvezményes viteldíjban, amelyeknek értékesítése és az export érdekében ezt megadni szükséges. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) De bárhogyl fejlődjék is hatásában ez a kedvezmény, arról biztosíthatom az igen t. miniszter urat, hogy ha a tarifa-bizottság a közérdeknek megfelelőleg állítatik össze: úgy a magyar gazdák, valamint maga az államvasut érdeke is jelentékenyen fognak nyerni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) En abban a véleményben vagyok, hogy a t. miniszter ur ezeket a kérdéseket komoly tanulmány tárgyává fogja tenni és különösen ezt az utolsó részét felszólalásomnak megfogja vizsgálni, és megfogja akadályozni, hogy a termelők százezrei megkárosíttassanak egymáshány speditőr érdekében.

Pár szóval fel akarom még említeni, hogy én, a ki a vidéken élek, tapasztalom, hogy a vasuti alkalmazottak valóságos emberfeletti munkát teljesítenek, és így igazán helyes, ha a t. miniszter ur a vasutasoknak jogosult és méltányos kérelmét megfontolás tárgyává teszi és őket megnyeri arra nézve, hogy hazafias kötelességüket, a melyet bizonyos irányban, különösen idegen nyelvű területeken teljesítenek, még odaadóbb buzgósággal teljesítsék. Méltányos továbbá, hogy ha ők egy egész életet szánnak a magyar

állam szolgálatára, annak elismerésül anyagi javadalmakban is jobban részesíttessenek. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

En az elmondott szempontokat a közérdek és hazánk gazdasági viszonyainak javulása szempontjából, a magyar gazdák kereskedők és iparosok érdekei előmozdítása szempontjából és abból a szempontból, hogy ezen kérdések megszívlelése által az osztrák féktelen törekvéseknek gát vetessék, annyira fontosnak tartom, hogy a vitának ezen előre haladt stádiumában is szükségét látam annak, hogy felszólaljak. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Azonban tavol áll tőlem, hogy ez alkalommal akár konkrét határozati javaslatot, akár indítványt nyújtsak be, de kérem a miniszter urat, hogy ezen türethetetlen állapotoknak mielőbb vessen véget, cselekedjék, mert a gyors segély az agyonsanyargatott szegény magyar gazdaközönségre nézve a megelhetés kérdése. Különbösen álláspontonnal fogva a tételt nem fogadom el. (Helyeslés és eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Marjay Péter a vallásos nevelés mellett.

A szomszéd pályai kerület érdemes Kossuth-párti követje, Marjay Péter a közoktatásügyi terezhöz beszédet mondott április 13-án.

Ugy beszélt mint az a nemzeti erkölcsöket megbecsülő magyar emberhez illlett, ki nemcsak országköveti kötelességének, de elfoglalt magyar református papi hivatásának is tudatában van és ki az életből ösmeri, hogy a vallástalanság, az erkölcsi erő hiánya milyen rombolólag hat a nemzet minden elemére.

Es hogy a református hitű követet, aki pap is egyszemélyben, a neppártól is helyeselték azon nem utózkodunk meg, sőt épp ez jelenti a Marjay Péter által hangoztatott igazságoknak általános becsét és horderejét, melyeket ha megtartunk: erősek leszünk, ha pedig ellentétben haladunk velők, ekkor a senyvesztő, gyalazatos pusztulás vár reánk. Mert igaza van Marjay Peternek, midőn az országban is így beszélt:

A nemzetek boldogulása a szellemi fevilágosodás mind nagyobb mérvétől függ. A közoktatásügy terén le kell mondanunk minden felekezeti feltékenykedésről, mert mindnyájan egyre törekszünk: egy vallásos, erkölcsi erős Magyarország fentartására és nagygyű tételére. (Helyeslés.) A vallásos apolása kepezte Jézus új világot teremtő működésének alapja is. A mai nemzetek ellenben bicziklire kapaszkodók, automobilra száll és közönes nekini rohan el a templomok előtt. (Elenk helyeslés a neppártól.) Kegyetlennek mondja azt a civilizációt, mely a vallást irtja ki az emberi szívből, hogy megteremtse a vallástalanság bestulását. (Ugy van! az ellenzéken.) Ezt megengedni nem lehet, mert ez az irányzat termeli meg a Bresciket, Lucchenikat, a királygyilkosokat. (Ugy van a neppártól.) Hirdeti, hogy mindaz a vallás, mely a nemzeti érdekeket szolgálja, az mind tiszteletre méltó, nekünk első sorban azok a vallások, melyek magyar nemzeti érdekeinket istapolják. A közoktatásban is kívánja a vallásos nevelés keresztülvitelét s nem helyesli azt, hogy a vasárnapi munkaszünetet is a foglalkozási ágak szerint osztották be. A kereskedő például ünnepe, de a földművelés kore-smáros nem. Köveleli hogy vasárnapa szesz- és dohányárulás is betiltásék. Szóló is a népoktatás intézetek szaporítását sürgeti, amelyekben megkövetelné, hogy a gyermeket a Hymnus és a Szózat, egyszébb nemzeti imádságunkat énekelné meg-

tanítsák. Követeli azután a tanítói nyujdíj-törvény reformját. Sok szépet hallott itt, hogy az ifjuság menjen az ipari és kereskedői pályára. Hát hogy legyen kedve odamenni, mikor a mostani iparosaink és kereskedőink sem tudnak megélni! Ráter ezután az 1848. évi XX-ik törvényezikk tárgyában beadott határozati javaslat kérésére. Csodálkozik, hogy ezzel a kérdéssel már 20 év előtt nem áltak elő, mikor protestáns férfiu állt a kormány élén, majd meglátták volna akkor, hogy mi lett volna a dologból. Arra mutat rá, hogy az állam sokkal tartozik már a protestantizmusnak, itt hát az ideje, hogy törlessze le adósságát. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon és a neppártól.)

NAPI HIREK.

Ajánlva a debreczeniek és hajduk figyelmébe.

Debreczen város és Hajdúvármegye vezetősége és köztörvényhatósági bizottsága figyelmébe újabb hazafias példákat ajánlunk. Nem hihetjük, hogy a czivisek és a hajduk méltatlanabbak maradnának a példaadóknál. Ugyanis Hmvasárhely törvényhatósága egyhangu lelkesedéssel határozta el, hogy a Hevesvármegye által a Rákóczi, Bercsényi, Thököli hazaárulóknak bélyegző törvény eltörlése, valamint Kossuth érdemeinek törvénybeiglatása iránt megindított mozgalmat a bevesihez hasonló felirattal támogatja. Ezt a határozatot várta is a nemzet hazafias része a nagyalföldi várostól; de még inkább lelkesítő és felemelőt érdemlő, hogy a sokat csufolt Pozsony város, az ugynevezett preszburgi törvényhatóság is ott Bécs szomszédságában egyhangu lelkesedéssel mondotta ki, hogy Heves vármegyének a nagy Rákóczi és társait diffamáló törvény eltörlése és Kossuth érdemeinek törvénybe iktatása iránt a képviselőházhoz intézett fölrátat hasonló fölrátattal támogatják. A sokat csufolt pozsonyiaknak becsületökre válik ez a határozat, hisszük hogy a legnagyobb magyarnak kikiáltott Debreczen és Hajdúvármegye törvényhatóságai sem cselekedeznek másként, mert ellenségesben magokat pellengéreznek és gyaláznak meg a nemzet színe előtt és nem érdemelnék meg többé a büszkén viselt magyar nevet.

Presbyteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma f. hó 13-án gyűlést tartott, a melyen a múlt gyűlésről elmaradt ügyeket intézték el. Az elnöki székét Kiss Albert lelkész és Simonffy Imre főgondnok foglalták el. Főjegyző bejelentette a múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését. Az iskolaszék jelentését a f. iskolai évben szerzett tanszerekről s a tanszereknek leltárba foglalításáról tudomásul vették. A csapókeri lakosok az iránt kérelmeztek, hogy a presbyterium által f. év június végéig engedélyezett istentisztelet állandósítsassék s a mostani helyett alkalmasabb hely adassék. A presbyterium

már a múlt év novemberében tartott üléséből megkereste a tek. városi tanácsot, hogy engedje és alakítsa át istentisztelet céljaira az óvoda nagy termét, de a megkeresésre mindezeidig válasz nem érkezett. Most azért újból felkerik a tanácsot nyilatkozat tételre, a csapókeri lakosok kérvényét pedig véleményadás végett a lelkészkarhoz teszik át. Tudomásul vették a gazdasági bizottság azon jelentését, hogy a kistemplom bazar elibe építendő portalét Harsanyi Istvánnak adtak, ugyszintén azt a végzést is, melynek értelmében a Vecsey-Brukner alapítványhoz tartozó földet újból Trnkának adtak hasznosításra. Az egyházi szolgák egyenruházatot kértek, de keresőket a presbyterium nem teljesítette. A beregmezei mátyusföldi ev. ref. egyháznak 10 korona segélyt utalványoztak. Timar Imre h. számvető 200 korona előleget kért, hogy azt havi 20 koronás részletekben törlesszhesse. A presbyterium nem adta meg az előleget, sőt kimondta, hogy törlesztés előleget csak kellelő indokolt és kiveteles esetekben fog ezután adni s a kölcsön adott pénztől 6% kamatot fog venni. Szinay Gyula gazd. biz. elnökének jelentéséből szomorúan győződött meg a presbyterium arról, hogy a múlt évi december hónapban igen csekély egyházi adó gyűlt be, pedig épen az egyházi adó sikeres beszédese czéjából, két adószedőt is alkalmazott az egyház. Többek felszólalása után megbizta a presbyterium Szinayt, hogy tartson vizsgálatot arra nézve, hogy az adó lanyha befolyásának mi oka lehet? Apróbb ügyek elintézése után a gyűlés 12 órakor véget ért.

A hajduszoboszlói anyakönyvvezető.

A belügyminiszter a hajduszoboszlói anyakönyvi kerületbe Pénztáros Istvan városi öjegyzőt nevezte ki anyakönyvvezetővé.

Az utolsó kenet.

A debreczeni szabadelvű párt vasárnap délután tartotta meg a tisztújító közgyűlést. A saját párt ekkor adta fel az utolsó kenetet a bukott erőszakos rendszer hazajáró lelkeinek. Holtakról nem akarunk rosszat mondani, legalább ezáltal nem, egyszerűen jelezzük a tisztújító gyűlés eredményét. Id. Lengyel Imre basza helyett Komlóssy Dezsőt választották elnökül, az alelnök Szilágyi Imre, főtitkar Nagy Sándor, titkar Berger Andor, pénztárnok Jósza Vince. A tisztújító közgyűlés hazánk fő dalailamáját, Széll Kálmánt is felbuzalmazta sürgönyiég. Mi is hisszük, hogy a régi erőszakosságok ellesznek temetve és ha a politikában nem is, de a város jobbleben közös jóindulattal működhetnek a polgárság választottjai.

Kifütyölt demokrata vezér.

A nagyváradi lapok meglehetősen mélabús hangon írják a Vázsonyi Vilmos kifütyöltetéséről, a melyet a felolvasás sikerével igyekeznek ellensúlyozni. Ezen felolvasás alkalmából különben Vázsonyi magának és demokratiajának a magyar hazafiasággal való azonosságát igyekezett bebizonyítani. És mivel egyik nagyváradi lap sem közli, hej pedig máskor de kiszórták az előkelő neveket dobolni, sem a felolvasáson, sem az azt követő vacsorán jelen volt, ugynevezett "előkelőségek" és kisvárosi tekintélyek névsorát, ebből azt kell következtetnünk, hogy Vázsonyi váradi szereplése a fedél alatt is csütörtököt mondott és nem ragadta magával Varad alkotó elemeit és maradandó nyomokat ott sem hagy hátra a mesterségesen fel-fújt és előkészített vendégszereplés. Egyébként némely szépítésekől eltekintve, a váradi lapok is megerősítik a Budapesti Hírlap által közölt lapunk más helyen is közre

adott. Vázsonyi ellenes zajos tüntetéseket a fucsasba ment fogadtatásnál. Nem érdektelen megemlíteni, hogy az ottani Kossuth-párt elnökét, a Tisza Kálmán megbuktatásával oly jeles érdemeket szerzett Szokoló Tamást vádolják a tereztvárosi Messias elleni sikerült tüntetés szervezésével. — Csöndes részvét keretik.

Az öreg honvédek

vasárnap délután tartották meg a közgyűlést, miután kegyeletesen emlékeztek az elhunyt derék elnökről, néhai Szepesi Gusztá bácsiról, megejtették a választást. A közgyűlés elnökül közfelkiáltással Hegedűs Pál dt választotta meg, aki szép szavakban köszönte meg a bajtársak bizalmát. Alelnök ismét Popper Mór, jegyző Borzsovay József, pénztárnok pedig Nemethy József lett. A választmány a következőképen alakult: Balogh Imre, Horváth Pál, Hajman Károly, Éder Pál, Boruzs József, Nagy József, Nánássy Mihály, Fonó Mihály, Ujváry József, t. b. választmányi tagnak pedig B. Nagy János választották. Hitelesítők lettek: Ujváry József és Fonó Mihály. Ellenőr pedig Heiman Károly. Ezután többrendbeli egyleti ügyet intéztek el.

A Kaba-nádudvari vasút.

Régi terv, hogy Kaba és Nádudvar között vasutat építenek. Ez a terv most már annyira megérett, hogy pár hó alatt meg is valósul. A nádudvari község képviselőtestülete ugyanis szombaton tartott gyűlésén elhatározta, hogy a már régebben megszavazott 60600 koronához újabban 10000 koronával járul. Most már tehát semmi sem akadályozza a vasút kiépítését és Berger Jenő a vasút építője s vállalkozója a jövő hó folyamán már megkezdte a munkálatokat s a 10 km hosszúságú vasutat még ez év agusztus havában át is adja a forgalomnak.

Rejtélyes öngyilkosság.

Ma reggel 8 órakor a vaggongyár egyik munkása öngyilkosságot követett el. Ring Bertalan 42 éves nős munkás az öngyilkos, ki lakásán Csapóker 85 sz. házban felakasztotta magát s meghalt. Hatrahagyott leveléből nem lehet kiolvasni, miért vált meg az élettől?

Panasz a Szabolcs és Szatmármegyei tanfelügyelők ellen.

Az „Egyetértés”-ben Széll Miksa nevezetű ur panaszos cikket közöl, melyre felhívjuk az illetékes és az érintett körök figyelmét. E cikkirő állítása szerint „van olyan tanya, olyan pusztá a Nyíren számtalan, ahol az uraságon és tisztjein kívül még 40—50 család él (különféle családok), ezek között körülbelül 30—40 mindég a gyermekek száma. Kik azok az urak, a kik Szatmármegye és Szabolcsban a tankötelesek tényleges oktatását ellenőrizni hivatva vannak? Felelet a tanfelügyelők, a kik talán nem tudják, hogy létezik egy „Emma major” körülbelül 50, egy „Flóra tanya” körülbelül 35, egy „Boglya tanya” körülbelül 40, egy „Hodály” körülbelül 40 és még különféle nevű tanyák számtalan iskolaköteles, de iskolát nem látott gyermekekkel.” Hat ha ez így igaz, akkor ez szomorú, dicstelensége a XX-dik század küszöbén, a magyar népoktatásnak és a legsúlyosabb elítélést érdemlik az illető tanfelügyelők. Hisz a nemzet költéségén a nemzetiségi vidékekre milliókat fordít az állam iskola telepítés, fenntartás czímen esugyanakkor a kulturközpontok környékében neveltetés nélkül, dudva módra nőnek fel a saját véreink. Mi lesz belőlük?

A híres Aranyiné vendégei.

Most hogy ismét a debreczeni nagy vásár kezdődött, a hajdani híres debreczeni nagy vásárok emlékeit alkalomszerű felújítani. A mai vásár már csak árnyéka a hajdani híres debreczeni nagy vásároknak, mikor a magyar haza minden részéből összesereglettek a nemes urak és a vásárosok tarka tömegei Debreczenbe. A mai nemzedéknek fogalma sincs ezekről a vásári mulatozásokról, a mikor a híres Aranyiné fogadóiban hét vármegye első urai begyűltek. Ugyanis a debreczeni vásárok alkalmával a híres Aranyinéknál kártyáztak a szabócsi és bihari nemes urak. A melyik nyert, az fizette aztán a mulatságot. Ezeket kerésett ilyenkor Boka Károly, kivált Ibrányi Feritől, aki borba áztatott ezresekkel ragasztotta tele a híres primás homlokát. Hajdanta ilyen volt a debreczeni vásár. Jutott a jövédalemből mindenkinek.

Tűzoltó közgyűlés.

A debreczeni önkéntes tűzoltó testület f. hó 27-én délután 3 órakor a tűzoltó őrnyán évi rendes közgyűlést tart. A meghívót és a tárgysorozatot közölni fogjuk.

Angol gazdák Debreczenben.

György Endre angol gazdasági képviselő kezdeményezésére az esszei angol gazdák tanulmányutrá rándulnak Magyarországra. Debreczent és a Hortobágot is meglátogatják, tehát megint nyílik alkalom eszem-iszomra.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Puky Gyula főispán elnöklésével ülést tartott, mely alkalommal az egyes referensek számoltak be a vármegye múlt havi eseményeiről.

Adakozások a nyiracsádi ev. ref. templomra.

Öszinte örömmel közöljük és nyugtatjuk a nyiracsádi ev. ref. egyháznak ezen köszönő számadását. A nyiracsádi ev. ref. egyház építés javára Teintetes Pásztor Gyula ur névveléyén adakoztak: Pásztor Gyula, Bilkei Kévesdi Imre 20—20 korona. Kormos Gyula, Ibrányi Miklós, Nerhaft Kristóf 2 2 korona. Hauer Bertalan 1 korona, Polgári Balint 5 kor. Pásztor Janos. Pásztor István 2—2 kor. Kéki Sándor 5 kor. Polgári József, Killer Viktor 2 2 korona. Gerőcz József 3 kor. Módos Károly 10 kor. Kekt Rózsika 2 kor. Horváth János 5 kor. Összesen 96 korona, mely szíves adományukért fogadják ez uton forró köszönetünket. A nyiracsádi ref. egyház előjárói.

Halálozások.

Tarbay József ösmert debreczeni órást súlyos vesztesség érte. 25 éves fia, Tarbay Géza okleveles mernok hosszas szenvedés után meghalt. Ma délután temették a Szt. Anna utcai temetőbe. — Juhász Istvánné szül. Várady Etelka asszony élete 38 dik évében meghalt. Ma délután temették a Péterfia-utcai temetőbe. — Polgar Jbbagy János életének 65 ik évében elhunyt. Földi részei folyó hó 16-án, délután 3 órakor fognak Csillég utca 99 ik számú háztól az ev. ref. újtemplom-ban tartandó gyászszertartás után a czepléd utcai temetőben nyugalomra helyeztetni. Legyen adott emlékezete!

Ertesítés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriumától vették az alábbi közérdekű érte-

sítést: A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tudomására juttatja ez ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi illeték a folyó évre ki van vetve s az adókivetési munkát az egyház számvevői hivatalában közszemlére ki van téve, hol az a hivatatos órák alatt ez évi április 10-ik napjától 18-ik napjának délután 5 órájáig barmikor megtekinthető. Ennek az adókivetési munkálatnak megtekintésére tehát azzal hívja fel az ev. ref. egyház tagjait, hogy aki az adókivetést helytelennek találja, vagy bármilyen okból helyesbítésre vagy elengedésre vél jogot formálni: ez iránt az egyházi törvény 251 § a értelmében a fentebb jelzett idő alatt az egyházi számvevőnél. Egyház tér 17 sz., a hivatalos órák alatt akár szóval, akár írásban megteheti felszólamlását, mert későbbi felszólamlásnak hely nem adatik. Kelt Debreczenben az ev. ref. egyház presbyteriumának 1902. évi márc. 31-ik napján tartott gyűléséből.

Meglepő tavaszi ujdonságok.

Kabátok, gallérok Paletok, díszített Női kalapok, Blousok, Napernyők, Leány és gyermek ruhácskákban 2 évestől 12 évesig nagyválasztékban érkeztek a Párizsi divát-ruhazba.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Hétfőn, április 14-én bérlet 156-ik szám „C” Kurucz Feja Dávid. Történelmi dráma 4 felvonásban.

Kedden, április 15-én, bérlet 157-ik szám „A” K. Tarnay Leona felléptével Santoy. Operette 5 felvonásban.

Szerdán, április 16-án ujdonságul: A képviselő ur, Bohózat 2 felvonásban. Írták: Dr. Guthy Soma és Rakosi Viktor.

Csütörtökön április hó 17-én 159-ik szám „C” A képviselő ur.

Pénteken, április 18-án bérlet 160-ik szám „A” A képviselő ur.

Két előadás.

Zsuffolt ház előtt került színre tegnap d. u. Jókai legbecesebb alkotása, az Aranyember de helyesen tette volna az igazgatóság, ha egyáltalán műsorra sem tűzi. Mert az a ki nem olvasta, avagy máskor nem látta az Aranyembert, a tegnapi előadásból nem igen érthette meg. Ha már műsorra tűzték, adják elő hihagyasok nélkül, mert helytelen intézkedés, ha a darabot úgy meghuzgálják, hogy érthetlenné válik. Komjáthyne, Nagy Gyula kifogástalanul játszottak. Gróó Valéria, mint Timea nem állta meg helyét. Nem fogta fel helyesen, nem értette meg Timea egyéniségét, épen ezért játéka hatás nélküli s értéktelen volt. Berlányi Vanda, mint Noémi, kedvesen, ügyesen játszott. — Este Rátkay népszínművét, „Felhő Klári”-t adták bérletben. Türetetlen hőség uralta a nézőtér, mit talán csökkenteni lehetne azáltal, ha a délutáni előadásokat 2 órakor kezdenék. Az előadás jó volt. Bartha, Nagy Gyula, különösen Faragó kabinet alakítása kivált. Komlóssy rekedten énekelt, de játékaival hatást ért el. Tóth Ilonka szívesen játszott, nyílt színen tapsot is kapott. Figyelmeztetjük azonban szokjunk le különös fejtartásáról s mozdulatiról. Berlányi kedves kis parasztlány volt, ki sok életet öntött szerepébe. Nagy Sándor bár teljesen el volt rekedve, ügyes, használható tagnak ígérkezik.

Omikron.

IRODALOM.

Legújabb könyvek.

(Kaphatók László Albert és társa debreczeni könyvkereskedésében.)

Gárdonyi Géza „Április” (versek). Singer és Woller kiadása. Ára 2 korona. A népszerű, termékeny költő hangulatok, ötletes sorokat foglalt e kötetben össze. Göre Gábor nótái is bele vannak szerkesztve. Megszerzésre ajánlható a könyv.

Shakespeare Hamletje. Irta Alexander Bernat. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Budapest. Franklin társulat. Ára 8 korona. A rejtelmes Hamlethez méltó, becses nagy tanulmány.

Debreczen 200 év előtt. Gazdaság történelmi adatok. Irta Zoltai Lajos. Ára 50 fillér. A tudós helyszerzőnek, aki már a régi Debreczenre vonatkozólag számos eddig ösmertelen adatokat hozott napvilágra, egyik becses alkotása ez a mű. Maga a „Magyar Gazdaság történelmi Szemle” kiadásra mellátta azt.

Lampel Róbert kiadásában megjelentek, mint a „Magyar könyvtár”-nak részei: 277-278 sz. a. Mikszáth Kálmán „Tóth atyafiak”. 233-34 sz. a. Benito Perez Gal-dós Elek. Irta Drama 5 felvonásban.

„A Magyar Biztosítási törvény magyarázata.” Különös tekintettel a bírói gyakorlatra és a külföldi törvényhozásokra. Irta dr. Rósa Ferencz ügyvéd. Ára 10 kor.

„Légy Hiv Mindhalálig”. Vezérkönyv a konfirmáció tanításhoz lelkészek és választások számára. Irta Urházy Lajos lovasberényi ev. ref. lelkész. Hornyánszky V. kiadása. Ára 1 kor.

Kivesző alakok. Irta Szívós Béla. Rendkívül zamatos magyar könyv. Az író a hajduságról szedte az ő eredeti magyar alakjait. Minden könyvtárnak, családnak hasznos és szórakoztató kincse ez a zamatos magyar könyv, amelynek az ára 2 k. 40 fil. Hornyánszky V. adta ki.

Beck Blanka Versei. Szeccessziós ezimképű könyv. Előszót Bródy Sándor írt hozzá. A költőnő még leány. Még pedig, hogy inkább leány, mint költő, erre meggyőző bizonyosság a kötet 41 dik lapjáról kiszakított vers részecskéi:

Egyszer évek múlva
Férjhez megyek én is
Férjhez megyek daczból,
Élni fogok én is. —

Nemde érdekes költészet a Blanka nagysám költészete. Nem Kisfaludy társasági tag-ság, de asszony főként a kis makranczosnak a végzőlője. Mi hisszük, hogy ezt el is éri.

„Tárogató”, Kornai István újabb költeménye. (1897—1902). Pfeifer Ferdinand kiadása. Ára füzve 3 korona, diszkótésben 4 korona. Kornai István hazafias költészetnek egyik tárogatója — Majd ostromoz majd buzdit. Napi politikát is szívesen vegyít a költészetébe, munkának ösmertetésére még visszatérünk.

A szem egészséggtana. Irta dr. Burger Péter szemorvos. Kiadja a debreczeni orvos — gyógyszerész — egyesület. Ára 4 korona. Jeles debreczeni orvosunknak ezen újabb műve hézagpótló mű, melyből különösen a művelt közönség is tájékozódást

szerezhet. Hisz az embernek egyik legfőbb kincse a szemvilága és hogy ezt illetőleg a tájékozódottság mindenkire csak előnyös lehet. A jeles, lelkes debreczeni orvos ezen pompás, minden részletre kiterjedő műve, mely nagy tanulmányoknak a leszűrt gyümölcse, megérdemli hogy minél szélesebb körben olvassák orvosok és a művelt közönség. A világosan megírt becses műre még alkalomadtán visszatérünk, addig is ajánljuk azt.

A jogi szakoktatás és államvizsgálati rendszer reformja. Irta dr. Barta Béla képvis. egyetemi magán, akadémiai jogtanár. Szerző sajátja. Ára 1 korona. A tudós helyi szerzőnek ezen szak és tanügyi körökben feltűnést keltett és eszmében gazdag művét ösmertetni fogjuk.

Harmadosztályú keresetadó. Kereskedés ipar és egyéb haszonhajtó foglalkozás adója. Irta: Róka József pu. ig. helyettes. Kiadja a Besztercebányai kereskedelmi és iparkamara. Ára 60 kr.

Állami italmérsi és jövedéki kézikönyv. Irta Hoffmann M. Mihály az „Adóügyi szaklap” szerkesztője. Pénzügyi közig. tisztviselő, ügyvédek, bormerelők, szeszkereskedők, vendéglősök, adóbérlők, italmérsők, italelárúsítók hasznát vehetik e kézikönyvnek, melynek az ára 1 frt 50 kr.

(T-s.)

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: Ifjabb Mórincz Pál.

Katicza szomorúságunkat látván, szüntől tölthette poharunkat s így buzditott: — Nos kocziantsunk! a Goulden apó egészségére! A Czebede egészségére! Ami elmúlt, nem jó többé vissza... feledjük a bánatot,

Tehát kocziantsunk. Ittünk. Aztán Czebede tovább beszélt a Soissoni marsolásra, a hol is a zászlóaljait még egyszer pótolni kellett a 16-ik könnyű gyalogosok katonáiból. Hát még Meaux-nál. Itt annyi volt a sebesült, hogy a kórházakban már nem is tudták ápolni őket és e miatt, dacára a tél hidegének kiűtött a dög-vész!

Iszonyu történetek. De még a legmegdöbbentőbb az volt, midőn Párisba értek és szemtanúi voltak, hogy a császárné, Jozsef király, a római király, a miniszterek, az újdonsült fejedelmek és hercegek, szóval az egész főrendi világ, hogy vagtató kocsisorban miként menekültek Blois-felé. Ők a fővárost az ellenség martalékául hagyták, ellenben a szegény munkások, a kik idáig is csak gyermekeiket áldozták a császári korona dicsőségeért, ekkor sem csüggedtek. Ezrével rohantak a polgármesteri hivatalokhoz és úgy követelték, könyörögték a fegyvert, a mivel a Franciaország becsületét megvédjék! És mi történt ekkor? ... A régi gárda szuronnyal kergette szét őket!

— Goulden apó feljajdulva kiáltott közbe:

— Elég! ... Hadd el! Hadd el Czebede! ... Hagyjuk! ... Beszéljünk inkább másról!

Kedves öreg gazdám egész halálsápadt volt. Ugyanekkor ért haza Grédi néném is az esti zsolozsmáról. Midőn látta hallgató megdöbbenésünket és gazdám halálsápadtságát, kérdezte:

— Nos, mi történt? Mi bajotok?
— Eppen most beszéltünk a császárnéról és a császár minisztereiről! Gazdám felelte ezt és oly különösen nevetett.

— Ó, akkor nem csodálkozom! Magam is beleszédülök, ha néhanap rájok gondolok. Nade, hála Isten, örökre elpusztultak közülünk azok a gazok. A néném meg ezt felelte reá.

Czebede fészkelődni kezdett. A mit gazdám is azonnal észrevett. Hej okosfejú ember volt ez az én gazdám, nem vette késpénzen a jó szót.

— De száz szónak is egy a vége. És ez az, hogy Franciaország örökön nagy és dicső föld. És habár az új nemesség époly eb, mint a milyen kutya a régi, de a népünk egészséges és erős. És bármerre forduljon is a koczka, a polgárság, a kez-művesek, a földművesek együtt tartanak. Egy az életsorsok és létérdekők. Amit kivitak, azt nem engedik oda semmifele hatalomnak, és nem hajtának nyakat a zsarnoknak. Most pedig kedves barátaim, hagyjuk a gondot levegőzzünk egy kicsit. Már későre jár az idő. Gredi anyónak és Katiczának jó darab utjuk van Vierwindenig. Józsi! Mi majd elkisérjük valameddig őket.

— Nem! Katiczám tiltakozott ez ellen. Józsi csak maradjon a barátjával. Haza megyünk mi magunk is.

— Hát jól van! Katiczának ebben is igaza van! Goulden ur is helyeselte. Mert a jó barátoknak az ilyen napot valóban együtt kell tölteni.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

Valódi selgemkelmék

nem töredeznék.

A legdivatosabb minták a legfinomabb izlésben fehér, fekete és színes fajokban kaphatók, csakis elsőrendű gyártmányokat küldünk a legolcsóbb nagybani árakban méter és öltözetszáma, magánosoknak bérmentve és vámmentesen. Ezernyi elismerő levél. Minták bérmentve Svájcba 2-szeres levélbélyeg kell. (8)

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)

kir. udv. szállítók.

Kiadó vendéglő.

Kabán a nagyvendéglő 3 esetleg 6 évre haszonbérbe kiadja Mandel Samu tulajdonos.

Üzlet átvétel.

חשן של פסח Husvétí bort és szilvóriumot.

Magamat a 1. é. közönség szíves pártfogásába ajánlvá, vagyok teljes tisztelettel KRAUSZ J. BERNÁT.

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert fűszer és csomagoló üzletét Piacz utca 70. sz. alatt átvettem és azt az ismert szolid elvek szerint saját bejegyzett cégem alatt fogom vezetni. A közelgő husvét ünnepekre ajánlok saját felügyeletem alatt lévő mindenféle fűszerárakat — továbbá

83

697. 589-1902. kgy.

Hirdetmény.

Hajdu Dorog község képviselő testületének fenti szám alatt hozott határozata folytán a következő építkezések lettek elhatározva:

1. A városháza átalakítása 17117 kor. 04 fl. 2. A feketetői fürdőhelyen teljesítendő új építkezések 33644 kor. 22 fl. 3. Egy ujmén istálló 4807 kor. 36 fl. Összesen 55568 kor. 62 fl.

A fenti munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az **1902. ápr. hó 24-ik napjának d. e. 9 órája** a városháza nagytermében tartandó nyilvános árlejtés fog tartatni.

A vállalkozni óhajtok értesítetnek, hogy a fenti munkálatok együttesen lesznek kiadva.

Kötelesek árlejtézők az árlejtés megkezdése előtt a küldöttség kezeihez 5% vagyis 5557 koronát mint bánatpénzt letenni, vagy készpénzben, vagy megfelelő értékű elfogadható értékpapírban vagy takarékpénztári betétkönyvben letenni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek H.-Dorog község házána a főjegyzői hivatalban a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az árlejtés eredménye feletti határozatot az árlejtés után nyomban megtartandó képviselőtestületi közgyűlés tartotta fenn magának.

H. Dorog, 1902. ápr. 10-én.

Farkas Győző
főjegyző.

Rajk Imre
főbíró.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmek

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai céguél
Kistempiom bazar.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb

peronospóra permetezője

javitott alakban, 1902. Modell, fenyesen kiállotta a próbát. Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel egy perc alatt kivehető székárammal. Könnyű, jó és biztos munka.

Kapható

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

Első Eperjesi Ien és

damaszi műszövőde képviselője. **Schwartz Victor** Debreczen, Sinionffy u. (városi bérház.) Valódi Rumburgi és Irlandi vásznak, Schrotl-féle schifonok, törülközők, ágyhuzatok, damaszt és asztalterítékek, zsebkendők és kész fehérneműek raktára.

Tisztelt ügyfeleimnek

b. tudomására hozom, hogy 1895. év óta fennálló törvényszékileg 94592 sz. a. bejegyzett hitelszerző irodámat mint eddig is, minden előleges költség mellőzése mellett Budapest, Luther-u. 1 a. sz. alá helyezem át. Ugy külföldi, mint belöldi előkelő összeköttetésemnél fogva kieszközölhetek kölcsönt I-ső helyre 4 %, II. helyre 5 1/2 % mellett. Pénzintézeteknek igen kedvező feltételek mellett szerezhetek visszleszámlási hitelt. Válaszbélyeg melléklendő. **Weisz Mihály** Budapest, Luther-u. 1/a.

Alkalmi vétel.

Széchenyi utca végén nagy vásártér mellett, főtér közelében fekvő 4000 négyszögöl föld ház vagy gyárteleknek eladó. Értekezhetni Dorsch Hugó asztalos urnál Nagyvásártér.

Karambol asztal

jó karban levő 3 lapdával azonnal eladó. Megtekinthető a Nyiregyházi kaszinó helyiségében.

Műszaki rajzoló

mindennemű rajzok és tervezetek másolását, tervek készítését, földméréseket elvállal F. I. Homokkert 121. 4399—1902 sz.

Árlejtési hirdetmény.

Debr czen sz. kir. város tulajdonát képező épületek egy részének évi fentartási munkálataihoz, kisebb építmények emeléséhez, a közcsatornák javításához és fiócsatornák építéséhez szükséges bontás föld és kőmives munkák valamint a városi épületek cserép és pala fedeleinek évi fentartásához és egyéb előfordulható építkezések kereszül viteléhez szükséges cserép és palafedő munkák teljesítésére előirányzott általány illetve egységárak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az épületek egy évi fentartására vonatkozó kőmives munkák: 5845 korona, míg a cserép és palafedő munkák: 5327 kor. összeggel vannak előirányozva.

A fentartási munkák, valamint az

előfordulható és egységárak alapján teljesítendő munkák az 1902. évi máj. 1-től az 1902. évi ápril hó 30-ig biztosítottak.

Az árlejtésen minden kellő ipari képesítéssel bíró debreczeni iparos részt vehet.

Ajánlat tehető együttesen a kőmives, cserép és palafedő munkákra, vagy külön a kőmives és külön a cserép és palafedő munkákra.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban f. é. ápril hó 25-ig d. u. 5 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letét jegyet ajánlatához csatolni.

Ajánlat az előirányzott általány összegek és egységárakból tett százalékos engedmény alakjában tehető

Az ajánlatban számmal és betűvel határozottan kiírandó, hogy ajánlattevő mennyit hajlandó engedni a fentartási általány összegből és mennyit az egységárakból; továbbá határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a fentartandó épületeket, helyi viszonyokat, vállalati feltételeket, általány és egységár előirányzati kimutatásokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok **f. é. ápril 26. d. e. 10 óráig** a polgármesteri hivatalban nyújtandók be. A beérkezett ajánlatok f. ápr. 26. d. e. 11 órákor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt vagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontásától számított 60 napig kötelezettségben marad.

A vállalati feltételek, általány és egységár kimutatások a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt fevilágosítások is megadhatnak.

Debreczen, 1902. ápr. hó 10.

A városi tanács.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

a közelgő izraelita **húsvét** ünnepekre — mindkét hitközség által engedélyezett s **lebélyegezett** fehér és színes porcellán árukat **כשר שר פסה** — üzlethelyiség változtatás miatt — mérsékelten **leszállított** árakban árusítjuk el.

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét még **függőlámpa, kerti golyó, képkeretelés** és az általunk képviselt **fénykép nagytásokra** valamint dusan felszerelt **diszmutáru** raktárunkra.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérjük kitünő tisztelettel

ADLER és MEZEY.

a Bika szálloda épületében.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi magy. kir. osztályosorsjátékunk. **100.000** sorsjegyre **50.000** pénznyeremény jut. Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény a **400.000**, **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, **80.000**, **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 1 a **25.000**, 7 a **20.000**, 3 a **15.000**, 31 a **10.000**, 67 a **5000**, 3 a **3000**, 432 a **2000**, 763 a **1000**, 1238 a **500**, 90 a **300**, 31700 a **200**, 3900 a **170**, 4900 a **130**, 50 a **100**, 3900 a **80**, 2900 a **40**. Összesen:

13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió **160.000** korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 978	P 36151	V 1 86556	H 1 21212	S 8556	V 1 82200	H 1 40153	K 51647	V 1 80641	S 1 83261	P 1 83510	V 1 83053
S 2 26879	S 2 53703	S 2 17769	K 2 48926	C 2 35302	V 2 57285	K 2 64462	P 2 70532	H 2 84753	S 2 91400	S 2 2 2887	H 2 10453
C 3 51378	H 3 71717	V 3 38297	S 3 65664	P 3 52597	H 3 83087	S 3 83393	K 3 83677	C 3 17330	C 3 21625	V 3 32701	K 3 37410
P 4 65828	H 4 83655	H 4 59571	C 4 83438	A 4 74377	K 4 86023	S 4 92740	V 4 6303	S 4 38179	V 4 39000	H 4 51630	C 4 53722
S 5 83540	C 5 10153	V 5 83183	S 5 95379	V 5 83785	S 5 17703	S 5 23081	H 5 34500	C 5 56907	S 5 64421	K 5 65900	C 5 79766
V 6 2887	S 6 37103	V 6 83815	S 6 25319	H 6 8451	C 6 38204	S 6 43907	K 6 52501	P 6 8102	V 6 85347	S 6 83602	C 6 84303
H 7 32701	C 7 53722	V 7 19805	V 7 48553	K 7 35333	P 7 58038	V 7 65653	V 7 74309	H 7 92291	C 7 7 4040	S 7 83602	C 7 83817
K 8 51930	S 8 73766	H 8 38913	H 8 38913	S 8 59079	S 8 83148	H 8 83429	C 8 82709	V 8 17314	K 8 21611	P 8 34380	H 8 51776
S 9 46300	S 9 83493	S 9 60001	K 9 83221	C 9 73916	H 9 83297	C 9 93411	P 9 6556	H 9 38200	S 9 40453	S 9 51647	H 9 53176
C 10 83602	V 10 10634	V 10 83202	C 10 96623	P 10 83838	V 10 83838	S 10 24212	S 10 35302	C 10 57285	C 10 64462	V 10 76032	K 10 80641
P 11 4040	H 11 8117	H 11 91382	C 11 978	H 11 8358	H 11 17769	H 11 48026	V 11 52597	V 11 83087	P 11 83393	H 11 83877	S 11 84752
S 12 34480	K 12 55176	K 12 19824	V 12 26879	V 12 36151	K 12 59571	P 12 65664	H 12 7437	C 12 86023	S 12 92740	K 12 6303	C 12 17330
V 13 51647	S 13 89541	S 13 38859	H 13 51378	H 13 53703	C 13 83183	S 13 83493	K 13 83785	P 13 17703	V 13 23081	S 13 34500	V 13 38179
K 14 70532	C 14 81752	C 14 60043	V 14 65828	K 14 79717	P 14 83915	V 14 95379	S 14 8451	H 14 38304	H 14 44307	C 14 52501	V 14 66023
K 15 83677	S 15 17330	S 15 17330	H 15 83540	S 15 83333	S 15 19805	H 15 25319	C 15 35353	V 15 58038	K 15 65653	P 15 74309	V 15 81102
S 16 43907	V 16 83179	S 16 91400	K 16 2887	C 16 10453	V 16 38913	K 16 48553	P 16 59079	H 16 83429	S 16 83429	S 16 83709	H 16 85119
C 17 51378	V 17 53722	V 17 21625	K 17 2887	C 17 10453	V 17 60001	S 17 65809	S 17 73916	K 17 86023	C 17 93411	V 17 92291	K 17 17344
P 18 52597	H 18 81102	H 18 39000	P 18 52597	S 18 52597	C 18 83297	C 18 83297	V 18 83838	S 18 17769	P 18 24212	H 18 35302	S 18 38200
S 19 74309	S 19 17344	S 19 83847	V 19 65900	V 19 79766	S 19 83297	P 19 96623	H 19 8358	C 19 38297	S 19 40426	C 19 57285	C 19 76032
V 20 83709	S 20 17344	S 20 83847	V 20 83602	H 20 83438	V 20 19824	S 20 978	K 20 39451	V 20 59571	V 20 65664	S 20 74377	P 20 83087
H 21 6556	C 21 38200	C 21 92291	V 21 4040	V 21 10634	P 21 38959	V 21 26879	S 21 53703	S 21 83183	H 21 83493	C 21 83785	V 21 86023
S 22 35302	S 22 57285	V 22 21611	H 22 34480	S 22 38117	S 22 60043	H 22 51378	C 22 79617	V 22 8315	K 22 95379	V 22 8451	V 22 17703
C 23 52597	S 23 38087	S 23 40453	K 23 51647	C 23 55176	V 23 83261	S 23 65828	V 23 83053	V 23 19805	S 23 25319	V 23 35353	H 23 38204
C 24 74377	V 24 86023	V 24 64462	S 24 70532	P 24 80641	H 24 91400	S 24 83540	S 24 10453	S 24 38913	C 24 48553	V 24 59079	K 24 58038
S 25 83785	H 25 17703	V 25 83393	V 25 83785	S 25 84752	C 25 21625	V 25 2887	V 25 37110	S 25 40001	S 25 65809	H 25 75916	S 25 83438
V 26 83540	H 26 38204	V 26 92740	V 26 92740	V 26 92740	S 26 39000	S 26 32701	V 26 53722	S 26 83297	S 26 83521	H 26 83838	S 26 86023
H 27 35353	S 27 58038	S 27 23081	V 27 31500	H 27 38179	C 27 64421	V 27 65900	K 27 79766	S 27 83297	S 27 91382	V 27 96623	S 27 8358
H 28 53079	C 28 83438	C 28 11307	V 28 25081	K 28 36307	P 28 83421	V 28 83692	S 28 84503	S 28 19824	H 28 28 978	S 28 36461	V 28 38297
K 29 75916	S 29 83438	C 29 11307	V 29 65653	H 29 74309	S 29 81102	S 29 92291	H 29 10634	V 29 38959	S 29 26879	P 29 35703	S 29 59571
S 30 83838	S 30 83438	C 30 83709	C 30 83709	C 30 83709	S 30 21611	K 30 4040	P 30 38117	H 30 60043	C 30 51378	S 30 79717	H 30 83183
C 31 8558	V 31 93411	V 31 93411	P 31 17344	P 31 17344	S 31 34480	S 31 55176	H 31 55176	S 31 60043	C 31 51378	S 31 79717	K 31 83915

Mikor van születésnapom?

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Mindenki kiserelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszthatja saját számát.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagy 1.50 korona | egy negyed (1/4) frt 1.50 vagy 3. — korona
fél 1/2 „ 3. — „ 6. — „ | egész (1/1) „ 6. — „ 12. — „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kerünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 21-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:

V., Váci-körút 4.
Museum-körút 11.
Erzsébet-körút 54.

TÖRÖK A. és T^{sa}

BANKHÁZA

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46a.

Sok és igen nagy nyereményt fizetünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó.

TÖRÖK A. és T^{sa} bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztályosorsjáték I. osztályához darab eredeti osztályosorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt.

A korona összeg) utánveendő.
mellékelve bankjegyekben (bélyegekb.)) A nem kívánt törlendő

Pontos cím: (.....)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Lánczos eke talyigával 22 frt.

A legjobb

vetőgépek,

a legjobb valódi amerikai kapák, szénagyűjtők, kukorica morzsolók és mindenféle

gazdasági gépek

olcsó árban előnyös fizetési feltételek mellett Piacz-u. 26. a nagy trafik udvarban.

Mindenféle gazdasági eszközök kijavitása, különösen vetőgépek átalakítása olcsó ár mellett készíttetik.

Átköltözés miatt ugyanott bámulatos olcsón eladó többféle lakatos és kovács szerszám, kutfurráshoz való eszközök, vasajtók, pléhezzel ajtók különféle nagyságban minden elogadható ártért.

Lánczos eke talyigával 22 frt.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werke, Eger (Csehország.)

82—1902. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. bírósnak V. 51/2—1902. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint J. Kiss Lajos h. pályii lakos részére Krausz Herman és neje h. pályii lakostól 560 kor. tőke, ennek 1901 apr. 24-től számított 6% kamatai és eddig összesen 204 kor. 84 fl. perköltség erejéig 1902. márcz. 10-én bíróság lefoglalás és 1010 koronára becsült hábitörök bolti berendezés stb. ingóságok 1902 évi apr. hó 23-án d. n. 3 órakor kezdetét veendő és H.-Pályiban alperes lakásán megtartandó nyilvános bírósági árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Derecskén, 1902. apr. 3-án.

Olah Géza bírói kiküldött.

Legolcsóbb

bevásárlási forrása a

vasáru

és konyhafelszerelési cikkeknek.

Nánássy Lajos

vasüzlete, főtér. Keresk. és Iparkamara épület 69 szám.

Ahol a tisztviselők, tanárok és vasutasok % engedményben részesülnek. — Kereskedők, iparosok és földbirtokosok részére a legolcsóbb napi folyó árakat számítom.